

Česká republika

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Pěnčín, okres Liberec

463 45 Pěnčín 17

Identifikátor školy: 600 080 048

Termín konání komplexní inspekce: 18. – 19. listopad 2002

Čj.:	084 424/02-5083
Signatura:	kh4bw116

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Základní školy Pěnčín, okres Liberec je obec Pěnčín. V době inspekce byla škola rozpočtovou organizací. Budova školy slouží svému účelu od roku 1886, prošla několika částečnými rekonstrukcemi a úpravami.

Škola zajišťuje vzdělávání pro žáky 1. – 5. ročníku z Pěnčina a blízkého okolí. Ve školním roce 2002/2003 je dvoutřídní. Do I. třídy jsou zařazeni žáci 1. a 2. ročníku, do II. třídy žáci 3. a 4. ročníku. Pátý ročník letos nenavštěvuje žádný žák. K datu inspekce bylo v třídních výkazech celkově zapsáno 32 dětí. Ve všech ročnících se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. Jedinou součástí zařízení je školní družina s jedním oddělením s 18 evidovanými žáky. V době inspekční činnosti nebyly kapacity stanovené v rozhodnutí MŠMT čj. 10 437/2002-21 ze dne 28. ledna 2002 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení překročeny.

Stravování pro žáky a pracovníky je zabezpečeno v samostatné jídelně mateřské školy. Pitný režim zajišťuje o velké přestávce škola.

Rada školy ve smyslu § 17a zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění, není zřízena.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v 1. – 4. ročníku,
- organizace a průběhu činností ve školní družině.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku ve škole zabezpečují dvě učitelky splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a jedna kvalifikovaná vychovatelka školní družiny na částečný úvazek na vedlejší pracovní poměr, která nemá pro výuku požadovanou způsobilost. V jejím úvazku převládají výchovy a ve třetím ročníku učí prvouku.

Jako poradní orgán je ustanovena pedagogická rada, jejíž činnost vychází z celoročního plánu pro školní rok. Zápisy z porad jsou vedeny přehledně, mají velmi dobrou vypovídací hodnotu, pravidelně je prováděna analýza příčin neprospěchu žáků. Metodické orgány nejsou vzhledem k malému počtu členů pedagogického sboru zřízeny. Problémy spjaté s realizací zvoleného vzdělávacího programu učitelky aktuálně a ihned řeší.

System vnitřní kontroly vychází z rozpracovaných úkolů ročního plánu. Tato činnost je především orientována na kontrolu výchovně-vzdělávacího procesu a na oblast organizačně provozní. Případně zjištěné problémy jsou s jednotlivými pracovníky bezprostředně projednávány. Z hospitační pořizuje ředitelka písemné záznamy.

Příkladná pozornost je věnována dalšímu vzdělávání všech pedagogů. Promyšlený systém jim dle finančních možností školy umožňuje vzdělávat se v oblastech, které jsou přínosem pro jejich práci (klíma třídy a školy, hodnocení žáků, hry pro školní družinu, výuka prvouky, kurz anglického jazyka, školský management apod.). Získané poznatky si pedagogičtí pracovníci ve škole neformálně předávají a využívají je ve vyučovacím procesu.

Organizační struktura školy je jednoduchá a funkční s jasně vymezenými kompetencemi. Umožňuje účinné vedení školy. Práce pedagogů se odvíjí od ročního plánu a jeho konkretizace na dané období. Kompetence a povinnosti pracovníků jsou jednoznačně stanoveny. Pro žáky je závazný stroze vyznívající vnitřní řád školy, ve kterém převažují nad právy povinnosti. Informační systém – vnitřní i vnější – je promyšlený a funkční, podmínkám školy plně vyhovuje. Začátek vyučování, délka vyučovacích hodin, délka přestávek a počty hodin v jednom dni a v jednom sledu odpovídají vyhlášce o základní škole, v platném znění. Ředitelka školy úzce spolupracuje se zřizovatelem, se sdružením rodičů a přátel školy, se základními školami v Turnově a Kobylech a s rodiči žáků.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sídlí v patrové zrekonstruované budově ve středu obce. V přízemí se nachází jedna třída, prostory školní družiny, šatna a sociální zařízení, v prvním patře druhá kmenová třída, odborná počítačová učebna sloužící i pro dělené vyučování, ředitelna, kabinet s knihovnou a sociální zařízení. Přestavbou půdních prostor vznikl kabinet a podkrovní místnost hlavně pro výuku výtvarné výchovy. Součástí školy je udržovaná zahrada využívaná k pobytu dětí a k výuce praktických činností. Na tělesnou výchovu docházejí žáci do nedaleké tělocvičny nebo na místní hřiště spravované obcí.

Třídy a chodby působily v době inspekce esteticky upraveně, výzdoba měla informativní, vzdělávací a motivační charakter. Učebny jsou zařízené novým a zčásti starším zachovalým nábytkem. Prostory školy jsou udržovány v čistotě a pořádku.

Vybavení školy učebnicemi, učebními pomůckami, didaktickou a audiovizuální technikou i výpočetní technikou umožňuje plnit požadavky učebních osnov. Pro jednotlivé předměty jsou vytvářeny jednotné řady učebnic. Žáky prvního ročníku škola vybavuje základními školními potřebami. V rámci první etapy projektu PIII Internet do škol byla ve škole vybudována odborná počítačová učebna.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu

Vzdělávací program Základní škola je realizován v souladu se zařazením do sítě škol.

Učební plán pro školní rok 2002/2003 koresponduje se zvoleným vzdělávacím programem. Hodinové dotace v předmětech a ročnících odpovídají předepsanému učebnímu plánu.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebního plánu a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v 1. – 4. ročníku školy

V rámci inspekční činnosti byla celkově v deseti hospitovaných hodinách sledována výuka českého jazyka, čtení, psaní, matematiky, prvouky a výtvarné výchovy. Uvedeným předmětům ve škole vyučují tři učitelky, z nichž dvě splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, zbývající vyučující je absolventkou střední pedagogické školy. Částečná nekvalifikovanost výuky neměla na její kvalitu negativní vliv.

Ve většině zhlédnutých hodin byla uplatňována vstupní motivace, v průběhu hodin byli žáci motivováni pochvalou a oceněním výsledků práce, zařazováním soutěží, her, zajímavých úloh a příkladů přiměřených jejich věku i aktualizací učiva. Převládalo pozitivní a adekvátní hodnocení žáků učitelkami, respektovaly při něm individuální dispozice žáků a oceňovaly jejich zájem, snahu a pokrok.

Kontrolou třídních knih, žákovských prací a hospitacemi bylo zjištěno, že učební osnovy jsou dodržovány a plněny, nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd, jsou voleny vhodně a přiměřeně.

Všechny zhlédnuté hodiny byly charakteristické pečlivou bezprostřední přípravou na jejich průběh, která ve svém důsledku umožnila zapojení většiny žáků po převážnou část hodin, efektivním střídáním činností a optimálním rozložením pozornosti vyučujících mezi oba ročníky. Převážně byl uplatňován frontální způsob výuky, učitelky dbaly na vyvozování vztahů a souvislostí i na využití vlastních znalostí a zkušeností žáků. Probíranou látku podávaly přiměřeně věkovým schopnostem dětí, srozumitelně a až na ojedinělé drobné formulační nepřesnosti věcně správně. Obecně méně pozornosti bylo věnováno průběžné zpětné vazbě - systematickému a včasnému ověřování si, zda žáci správně porozuměli slovně zadanému úkolu nebo čtenému textu (čtení s porozuměním). Prospělo by více promyslet individuální zapojení žáků, kteří nedokáží udržet delší dobu pozornost nebo jim nevyhovuje běžné tempo. V závěru hodin někdy chyběl dostatek času na shrnutí a fixaci probíraného učiva.

Členění hodin odpovídalo psychohygienickým zásadám. Zařazování relaxačních chviliek, změny rytmu nebo druhu činností přispívaly ke zvyšování efektivity vyučování. Méně bylo dbáno na upevňování správných návyků držení těla při psaní. Výuka se konala v esteticky upravených a příjemně působících třídách.

Ve sledovaných hodinách byly vhodně využívány učebnice, pracovní sešity, vlastní namnožené materiály, počítadla, nástěnné tabule a obrazy. Dobře se pracovalo s tabulí. Didaktická technika nebyla použita.

Zhlédnuté hodiny charakterizovaly pěkné vzájemné vztahy, vstřícný a přátelský způsob komunikace se žáky založený na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích, klid a nestresující atmosféra. Žáci se chovali slušně a ukázněně.

Na základě zjištěných skutečností a provedených hospitací je výuka ve sledovaných předmětech celkově na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola nepoužívá k autoevaluaci standardizované komerční ani vlastní testy. Vyučující zadávají dříve sestavené písemné práce, které upravují podle aktuálního složení tříd. Analýza zadávaných prací není prováděna.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

K datu inspekce bylo k pravidelné docházce do školní družiny (dále ŠD) zapsáno celkem 18 žáků, ve skutečnosti jich v průměru dochází cca 15. Činnosti jediného oddělení školní družiny probíhají převážně v budově školy, blízké školní tělocvičně a na obecním hřišti. Vyčleněné, dostatečně členité prostory v budově školy se výrazně odlišují svým vybavením i uspořádáním od školních tříd a odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Plocha volného prostoru je však stísněná, pod hranici 2 m² na jednoho přítomného žáka. Po estetické stránce není prostředí hlavně v jedné ze tří místností dostatečně podnětné.

Od 6:30 hodin do 7:30 hodin slouží prostory ŠD k pobytu žáků před začátkem vyučování. Individuální činnosti žáků probíhají za přítomnosti nekvalifikované vychovatelky. Odpolední provoz ŠD je ve dnech pravidelného vyučování od 12:00 hodin do 15:00 hodin. V době prázdnin není, dle vyjádření ředitelky školy, o činnost ŠD dostatečný zájem.

V souladu s posláním školní družiny a vzhledem k časovému rozmezí, ve kterém probíhají, jsou činnosti ŠD zaměřeny na regeneraci sil a rozvoj osobnosti žáků. Na základě přímého pozorování, z předložené dokumentace, rozhovoru se žáky a vychovatelkou ŠD vyplývá, že realizované činnosti jsou pro žáky přiměřeně náročné, dostatečně pestré a atraktivní.

Činnost ŠD v odpoledních hodinách zajišťuje kvalifikovaná vychovatelka s velmi pěkným a empatickým vztahem k žákům, schopností je motivovat a individuálně se jim věnovat.

Předepsaná dokumentace školní družiny je řádně a zodpovědně vedena s velmi dobrou vypovídací hodnotou s jedinou výjimkou – dokumentace nedostatečně zachycuje aktuální stav přítomných žáků v době od 6:30 hodin do 7:30 hodin.

Činnost školní družiny je na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Údaje ve zřizovací listině se v bodě I. a II. neshodují s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení:

- v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je uveden název školy „Základní škola Pěnčín, okres Liberec“, ve zřizovací listině „Základní škola Pěnčín čp. 17“,
- v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je uveden zřizovatel „Obec Pěnčín“, ve zřizovací listině „Obec Pěnčín čp. 62“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Povinná dokumentace - rozhodnutí MŠMT čj. 10 437/2002-21 ze dne 28. ledna 2002 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2002, třídní výkazy a katalogové listy žáků ve školním roce 2002/2003, třídní knihy ve školním roce 2002/2003, školní řád ze dne 30. srpna 2002, rozvrh hodin ve školním roce 2002/2003, zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003, kniha úrazů – poslední zápis ze dne 30. září 2002, 2x rozhodnutí ředitelky školy o odkladu povinné školní docházky vystavené ve školním roce 2001/2002
2. Zřizovací listina vydaná na základě usnesení Zastupitelstva obce Pěnčín ze dne 22. května 2001
3. Jmenování do funkce ředitelky školy vydané Školským úřadem Liberec dne 18. května 1992 na základě konkurzního řízení a periodického hodnocení ze dne 5. května 1998
4. Podkladová inspekční dokumentace základní školy ze dne 8. listopadu 2002
5. Dotazník pro ředitele školy před inspekcí ze dne 8. listopadu 2002
6. Výroční zpráva za školní rok 2001/2002 ze dne 20. srpna 2002
7. Roční plán základní školy v Pěnčíně na školní rok 2002/2003 ze dne 30. srpna 2002
8. Plán pedagogických a provozních porad ze dne 30. srpna 2002
9. Tematické plány učiva jednotlivých předmětů dle ročníků a učebního plánu ve školním roce 2002/2003
10. Provozní řád školy ze dne 30. srpna 2002
11. Klasifikační řád – datum schválení neuvedeno
12. Smlouva o integraci uzavřená s referátem školství Okresního úřadu Liberec ze dne 26. září 2002
13. Sešity, pracovní sešity, výkresy, notýsky a žákovské knížky kontrolované v hospitovaných třídách
14. Dokumentace školní družiny - přehled výchovně-vzdělávací práce školní družiny pro školní rok 2002/2003, zápisové lístky do školní družiny pro 19 zapsaných dětí pro školní rok 2002/2003

15. Roční plán školní družiny ze dne 30. srpna 2002
16. Plán činnosti školní družiny na školní rok 2002/2003 ze dne 30. srpna 2002
17. Týdenní plány činnosti školní družiny vedené ve školním roce 2002/2003
18. Vnitřní řád školní družiny při ZŠ Pěnčín ze dne 1. září 2002

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou velmi dobré. Dvě vyučující na plný úvazek splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, zbývající učitelka bez požadované kvalifikace vyučuje převážně část výchov. Tato skutečnost negativně neovlivňuje kvalitu výuky. Pedagogický sbor je stabilizovaný, příkladná pozornost je věnována dalšímu vzdělávání všech pedagogů školy. Současné personální podmínky umožňují realizovat zvolený výchovně-vzdělávací program.

Škola má pro výchovně-vzdělávací činnost žáků velmi dobré materiální, prostorové a psychohygienické podmínky. Vybavení učebními pomůckami, učebnicemi a didaktickou technikou umožňuje plnit požadavky učebních osnov.

Výchovně-vzdělávací proces v základní škole probíhá podle platných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou celkově na základě provedených hospitací hodnoceny na velmi dobré úrovni. Přestože se vyučovalo převážně frontálně, byly sledované hodiny dostatečně pestré, efektivní, činnosti se střídaly. Výuka probíhala v příjemné atmosféře založené na vzájemné důvěře a respektování se.

Činnost školní družiny zajišťuje kvalifikovaná vychovatelka. Materiální a prostorové podmínky pro činnost školní družiny jsou výrazně omezující. Výchovně-vzdělávací činnost svou náplní umožňuje dětem seberealizaci, dává jim dostatek podnětů pro spolupráci a komunikaci.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jan Vrabc	v. r.
Členka týmu	Ing. Kateřina Nováková	v. r.

V Liberci dne 21. února 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. 3. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Danuše Brožková, ředitelka školy	v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy – KÚ LK, odbor školství a mládeže	2003-03-20	084 062/03-5083
Zřizovatel – obec Pěňčín	2003-03-20	084 063/03-5083

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
—	—	Připomínky nebyly podány